
OPERAČNÍ UMĚNÍ A TAKTIKA

VELENÍ V ÚTOČNÉ OPERACI ARMÁDY

Brig. gen. Jaroslav Ťokan

Úvod

Historie potvrdila, že válka je vážnou zkouškou všech sil národa a současně prověřkou způsobilosti velitelského sboru armády. Všechny význačné operace Sovětské armády z Velké vlastenecké války uskutečněné pod vedením generalissima Stalina ukázaly, jak byly uplatňovány organizační schopnosti velitelů a jejich štábů.

Zkušenosti z poslední války nás poučují, že jen řádně organisovaná a soustavně vedená práce velitelů a štábů může dát předpoklady pro správně připravenou a úspěšně provedenou operaci. Proto si velení jako vůdčí složka veškeré činnosti zaslouží zvláštní pozornosti.

Tato práce se zabývá velením v útočné operaci armády, a to nejen pouhým výkonem velení, ale i některými otázkami spojenými s pojmem velení v širším slova smyslu. Proto je v práci sledována činnost velitele armády, jeho štábů, náčelníků druhů vojsk a týlu i jejich štábů jak za přípravy, tak za vedení útočné operace, a jsou v ní naznačeny způsoby jejich pracovních method. Zároveň je přihlédnuto k organisaci velení, která má přímý vztah k řídicí funkci velitele a jeho štábu.

I. ROZSAH A POSTUP PRACÍ

velitele armády a jeho štábu za přípravy v útočné operaci.

1. Všeobecně

Velení vojskům vyžaduje včasného přijetí rozhodnutí velitele, nepřetržité součinnosti jednotek a druhů vojsk provádějících společně bojové úkoly a kontroly činnosti vojsk.

Boj vyžaduje nepřetržitého velení. Dosáhne se ho stálým řízením vojsk během boje, kontrolou plnění rozkazů a veškeré činnosti, nerušeně pracujícím spojením, podáváním zpráv zdola nahoru a naopak a informováním sousedů.

Základem velení je rozhodnutí velitele.

Veliká obsáhlost a všestrannost prací za přípravy i provádění soudobé útočné operace vyžaduje od velitele armády i jeho štábu vysokých organizačních schopností. Jednou z nejdůležitějších podmínek, aby tato činnost byla úspěšná, je přesný, důsledný a soustavný postup všech prací.

Zejména je tomu tak za přípravného období, neboť útok proti rozvinuté obraně nepřítele může mít jen tehdy vyhlídky na úspěch, bude-li řádně promyšlen, organisován a plánován.

Postup činnosti velitele a štábu bude často různý. Zpravidla bude záviset na zvláštěnostech konkrétní situace. Přesto možno stanovit všeobecné vodítko pro postupné provádění těchto prací.

2. Činnost při rozhodování velitele

Velitel armády a jeho štáb při rozhodování vykonává postupně tuto činnost:

a) ujasnění úkolu a všeobecné zhodnocení situace, nutné k pojetí, jak velitel zhruba zamýšlí daný úkol plnit;

b) operační orientace štábu, náčelníků druhů vojsk a týlu o situaci i o novém úkolu a vydání pokynů ke zpracování informačních zpráv;

c) vypracování a přednes informačních zpráv náčelníky druhů vojsk, týlu a náčelníka štábu s návrhem na řešení;

d) vydání řešení na mapě (předběžné rozhodnutí) velitelem armády, vydání pokynů štábu, náčelníkům druhů vojsk a týlu a předběžných nařízení velitelům sborů, aby mohli neprodleně zahájit své práce;

e) provedení velitelského průzkumu zakončeného rozhodnutím velitele armády, vydání všech doplňujících pokynů štábu velitelům (náčelníkům) druhů vojsk i týlu, zejména pokud jde o plánování operace po všech stránkách;

f) stanovení úkolů a vydání potřebných rozkazů velitelům sborů i jednotkám armády přímo podřízeným.

Rozsah a způsob provádění uvedené činnosti může být podle konkrétních časových poměrů i jiných okolností v každém případě různý.

Tak na příklad své pokyny pro zpracování informačních zpráv může velitel armády vydat jen náčelníkovi štábu a ten potom jménem velitele ostatním spolupracovníkům. V těchto pokynech velitel armády obvykle stanoví rozsah otázek, které nutno vysvětlit, s určením doby a trvání přednesu.

Náčelník štábu vydává pokyny zpravidla svým náčelníkům oddělení štábu a náčelníkovi spojení. Na jejich podkladě potom zpracovává svou informační zprávu pro velitele armády.

Rozsah jednotlivých informačních zpráv bude zpravidla záviset na okolnostech, jak je velitel obeznámen s podmínkami situace (stavem vojsk, složením, materiálními poměry jednotek a p.).

Své rozhodnutí k provedení operace je velitel armády povinen předložit ke schválení veliteli fronty. Dobu, místo a způsob tohoto jednání určí velitel fronty. Bude to obvykle po přijetí předběžného rozhodnutí, aby velitel své konečné rozhodnutí nemusel později měnit. Bude vždy ku prospěchu operace, jestliže rozhodnutí velitele armády bude představeným schváleno co nejdříve. Štáb i podřízení velitelé mohou bez narušování zahájit své práce.

Obdobně schvaluje velitel armády rozhodnutí podřízeným velitelům sborů.

Rozkazy, které velitel armády vydává sborům a přímo podřízeným jednotkám, postupně se doplňují a za velitelského průzkumu s konečnou platností se upřesňují.

3. Organizace útoku armády zahrnuje tyto práce:

- vydání bojových rozkazů vojskům,
- vypracování plánu operace, plánu použití druhů vojsk, plánu organizace týlu a materiálního zabezpečení,
- organizaci součinnosti mezi vyššími jednotkami a všemi druhy vojsk,
- vybudování východiště útoku a zaujetí výchozího prostoru,
- organizaci spojení a velení,
- organizaci bojového zabezpečení operace (průzkum, protitanková obrana, protiletectká obrana, protichemická ochrana, zastírání, zajištění styku a křídel, obranné zpravidajství),
- organizaci armádního týlu a materiálního zabezpečení operace,
- provedení topografické přípravy,
- provedení výcviku velitelů, štábů a vojsk,
- organizaci pořádkové služby, regulaci přesunů jak ve výchozím prostoru, tak i za boje,
- přezkoušení pohotovosti vojsk k útoku.

Při organizaci útoku na nepřítele, který spěšně přešel do obrany nebo provádí manévrovou obranu, doba i rozsah prací se pronikavě zkracuje. V takovém případě musí být štáb armády schopen organisovat útok přímo z chodu.

Při útoku na stále nebo silně opevněné postavení nepřítele vyžaduje přípravu operace

od štábu armády i od štábů všech stupňů, druhů vojsk i týlu mimořádně přesné methodičnosti a pečlivosti. K této činnosti je třeba i více času.

Všechnu tuto činnost provádí jak štáb armády, tak i velitelé (náčelníci) druhů vojsk a týlu na základě rozhodnutí a pokynů velitele armády. Vedoucí úloha při tom je svěřena operačnímu oddělení štábu. Náčelník štábu sám je odpovědný veliteli, zejména za organizaci součinnosti mezi sbory, jednotlivými druhy vojsk mezi sebou a za zabezpečení velení vojskům.

4. Velení vojskům v průběhu útočné operace obsahuje tuto činnost:

- uchování nepřetržitého spojení k vojskům a rychlého doručování hlášení od nich,
- ustavičné sledování situace, aby mohla být včas provedena opatření při nastalých změnách,
- rychlé dodání rozhodnutí velitele armády vykonavatelům a kontrola jejich provádění,
- uskutečnění součinnosti všech složek armádní sestavy, zejména mezi sbory a druhy vojsk, jakož i druhy vojsk mezi sebou navzájem,
- organizaci přeskupení sil, zejména při přenesení hlavního úderu z jednoho směru na jiný směr,
- organizaci udržení dobytého terénu,
- organizaci operačního pronásledování.

Všestrannost i složitost příprav soudobé útočné operace musí být zabezpečena přesnou časovou kalkulací. Proto štáb armády zpracovává „Kalendářní plán činnosti“ pro přípravu útočné operace, v kterém je stanovena činnost podle kalendářních dní. Na základě tohoto plánu dává včas pokyny vykonavatelům, dbaje přitom utajení příprav operace před nepovolanými osobami.

Uvádím vzor kalendářního plánu činnosti.

Kalendářní plán činnosti

1. armády v přípravném údobí útočné operace od 27. 8. do 6. 9. 1952

Druh činnosti	Srpen					Září						Poznámka
	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	
Předběžné rozhodnutí velitele armády												Předložit veliteli fronty do 20,00 27. 8.
Velitelský průzkum a rozhodnutí velitele armády												
atd.												

Jako další druh činnosti třeba uvést zejména: zpracování plánu útočné operace, organizaci součinnosti, vybudování východiště útoku, vybudování spojovací sítě, přísun materiálu, výcvik velitelů, štábů a vojsk, přeskupení vojsk, zaujetí útočné sestavy, rovněž třeba plánovat kontrolu podřízených jednotek a p.

II. PŘÍPRAVA A VYDÁNÍ ROZHODNUTÍ PRO ÚTOČNOU OPERACI

1. Pokyny velitele armády pro zpracování informačních zpráv

Před rozhodnutím velitele armády pro útočnou operaci musí předcházet pečlivě ujasnění úkolů, hodnocení situace i jejich možných změn, jakož i materiálních předpokladů zabezpečujících operaci.

Jakmile velitel armády dostane směrnice od velitele fronty pro útočnou operaci, musí si ujasnit úkol a zhruba zhodnotit situaci, aby pojal aspoň všeobecnou myšlenku, jak bude daný úkol plnit. Často tuto činnost provádí s náčelníkem štábu armády, někdy u velitele fronty na jeho vyzvání.

V útočné operaci má ujasnění úkolu osvětlit zejména,

- v čem záleží podstata zámyslu velitele fronty a jaká úloha v tomto zámyslu připadá armádě k dosažení určeného cíle,
- které postupné úkoly musí řešit armáda k tomu, aby dosáhla stanoveného cíle,
- podmínky pro plnění bližšího údobí (úkolu) operace a jeho zvláštnosti,
- jaká je součinnost se sousedy a zejména, s kým třeba pracovat při plnění úkolu, daného frontou,
- celková hloubka, trvání a průměrné tempo operace.

Aby velitel armády dospěl k správnému rozhodnutí, dává náčelníkovi štábu, velitelům (náčelníkům) druhů vojsk a týlu **pokyny pro zpracování informačních zpráv**.

Účelem těchto zpráv je, aby byl zcela ujasněn úkol a velitel byl konkrétně obeznámen se všemi podrobnostmi situace. Přitom si dá přednést zejména ty okolnosti, které mu nejsou známy a které ho zajímají.

Pokyny pro zpracování informačních zpráv vydává velitel sám nebo skrze náčelníka štábu.

Přitom své spolupracovníky orientuje o situaci a v potřebné míře o novém úkolu, který armáda dostala. Aby činnost jeho spolupracovníků byla již od počátku cílevědomě usměrněna, je výhodné, aby velitel armády stanovil všeobecné rysy nové operace a její vedoucí myšlenku. Současně vytyčí okolnosti, které při zpracování informačních zpráv je třeba mít zvláště na zřeteli.

Pokyny budou vydány často ve formě otázek, které velitel potřebuje mít ujasněny. Zároveň stanoví pořadí a dobu přednesení zpráv. Náčelník štábu vydává potom podrobné pokyny svým náčelníkům oddělení a náčelníku spojení. Jejich hlášení jsou podkladem pro zpracování informační zprávy náčelníka štábu.

Náčelník štábu, náčelníci oddělení štábu, velitelé (náčelníci) druhů vojsk a týlu jsou povinni v stanovené době své zprávy zpracovat a přednést. Aby přednes byl plynulý, připraví si potřebný písemný materiál k případnému doložení svých údajů konkrétními propočty. Každý z nich musí plně vníknout do oboru své činnosti, aby mohl dát veliteli (náčelníkovi) jasné odpovědi a návrhy i na případné další otázky. Při tom všichni náčelníci součástí pracují v těsné součinnosti se štábem.

2. Obsah informačních zpráv

Operační oddělení štábu zpracovává svou zprávu podle pokynů náčelníka štábu. Přednáší ji obvykle náčelníkovi štábu, někdy, zejména není-li dost času, přímo veliteli armády.

Při útočné operaci zahrnuje zpráva tento souhrn otázek:

- složení a bojový stav vojsk armády v celku i podle jednotlivých vyšších jednotek, které z nich jsou více nebo které méně bojeschopné,
- rozpočet hustoty a poměru sil při srovnání vlastních vojsk i nepřítelů, a to v celku i na jednotlivých směrech, možný poměr sil a jeho změny v hloubce nepřátelské obrany,
- rozpočet času i prostoru: kolik času je k dispozici na přípravu a organizaci útoku na všech velitelských stupních, kolik času zaujme přeskupení vojsk, vybudování výchoďště, rozvinutí sil a zaujetí výchozího rozmístění, provedení přísunu všeho materiálu, doba dosažení pohotovosti armády,
- údaje o terénu v útočném pásmu armády, a to jak na vlastním, tak i nepřátelském území, povaha terénu v celku, po charakteristických čarách a úsecích i podle významných směrů; srovnání mapy s terénem a vliv rozdílů na rozhodnutí velitele; zjištění důležitých rozvodů, přirozených překážek, podmínky pozorování v jednotlivých úsecích nebo směrech; jaké jsou možnosti zaujetí východiště útoku prvním i druhým sledem

armády; zhodnocení komunikační sítě, jejich přednosti i nevýhody, vliv počasí na využití terénu; vlastnosti terénu s hlediska použití druhů vojsk; nejvýhodnější směr hlavního úderu.

Zpráva o terénu má být doložena speciální mapou, kde jsou výrazně zakresleny významné rysy terénu, mající vliv na přípravu a vedení operace.

Náčelník zpravodajského oddělení přednáší svou zprávu obdobně jako náčelník operačního oddělení. Je povinen se připravit na informační zprávu, která má prozkoumat zejména otázky týkající se nepřítele:

- které vyšší jednotky nepřítele zaujímají hlavní pásmo obrany a jejich bojových stav, místa styku a křídla, divišní zálohy,
- uskupení a pravděpodobné složení sborových záloh,
- uskupení a složení bližších i hlubokých operačních záloh nepřítele,
- možnosti nepřítele v přeskupení sil po železnicích i na autech, pravděpodobná doba provedení,
- jaké síly může nepřítel pravděpodobně nasadit na daném operačním směru, jaké na vedlejších úsecích a kdy,
- posilové prostředky nepřítele v obraně, jeho uskupení hlavních sil dělostřelectva a tanků,
- operační hustota nepřítele vcelku, taktická na jednotlivých směrech nebo úsecích, možné změny v blízké době,
- systém a stupeň vybudování nepřátelské obrany na hlavním, druhém, třetím a případně i dalších pásmech obrany, úseky nejvíce rozvinuté obrany, rozmístění a hustota palebných srubů a pevnůstek, protitankové a protipěchotní zátarasy (jejich druh),
- možnosti vybudování a pohotovosti nepřátelské obrany při začátku našeho útoku,
- síla, rozmístění a možnosti nepřátelského letectva.

Kromě toho je třeba ve zprávě uvést, které údaje o nepříteli nebyly dosud zjištěny a které třeba získat.

Informační zpráva náčelníka zpravodajského oddělení musí být doložena mapou nebo schematem znázorňující systém nepřátelské obrany do celé operační hloubky.

Velitel dělostřelectva má ve své zprávě uvést:

- bojový stav armádního i přiděleného dělostřelectva, a to rozděleného podle druhu a ráže,
- rozsah a druh úkolů dělostřelectva za útoku se zřetelem na obranu nepřítele,
- stručně zhodnocení terénu s hlediska použití dělostřelectva, výhodné prostory pro soustředění dělostřelectva,
- potřebnou dělostřeleckou hustotu na směru hlavního úderu a možnou šířku průlomu vzhledem na možnosti dělostřelectva, poměry na směru pomocného úderu,
- zhodnocení možnosti tankových protiútoků nepřítele a protitankové obrany,
- možnosti protiletectvé obrany dělostřelectva,
- návrh na rozdělení dělostřelectva,
- podmínky dosažení pohotovosti dělostřelectva,
- zabezpečení dělostřeleckou municí.

Velitel tankového a mechanisovaného vojska se ve své zprávě zabývá zejména otázkami:

- bojový stav tankových a mechanisovaných jednotek armády, jejich materiální stav, záloha motohodin, možnosti opravy tanků do začátku útoku,
- poměr sil v tancích,
- možná hustota tanků přímé podpory na směru hlavního úderu,
- podmínky pro použití tanků v operaci, směry pro výhodné nasazení tanků přímé podpory a armádní rychlé skupiny,
- z které čáry je výhodné nasazení armádní rychlé skupiny,

- materiální zabezpečení tankových a mechanisovaných jednotek,
- doba a prostory přeskupení tanků a jejich pohotovosti.

Představitel letectva, které působí s armádou:

- podmínky pro použití letectva v připravované operaci,
- rozmístění letišť, časové možnosti zásahu bitevního a bombardovacího letectva na bojišti,
- jak bude udržováno spojení s letectvem,
- možnosti letecké přípravy podle vzletů i nákladu pum,
- možnosti podpory vojsk za útoku,
- zabezpečení činnosti armády stíhacím letectvem,
- materiální a technické zabezpečení letectva.

Ženíjný náčelník má osvětlit zejména

- složení, počty a možnosti ženíjných jednotek,
- ženíjný zhodnocení nepřátelské obrany, stupeň vybudování, počty zákopů, palebných srubů a pevnůstek, protipěchotní i protitankové zátarasy před předním okrajem i v hloubce obrany,
- ženíjný zhodnocení terénu i komunikační sítě,
- možnosti vybudování východiště útoku,
- hlavní úkoly ženíjního vojska při ženíjném zabezpečení operace.

Náčelník chemického oddělení věnuje zřetel otázkám:

- složení a možnosti chemického vojska při zadýmování nepřítele a oslepení jeho pozorování při krytí přeskupení vlastních sil i možnosti vytvoření dýmových clon za útoku,
- stavu a možnosti plamenometných prostředků k podpoře útoku pěchoty i boje proti nepřátelským tankům,
- směřům a prostorům nejvíc ohroženým při nepřátelském chemickém útoku s možností protichemické ochrany.

Náčelník spojení přednáší svou zprávu náčelníkovi štábu a uvede zejména:

- možnosti linkového spojení, rychlost obnovení stálého vedení,
- nejvýhodnější místo pro volbu velitelského stanoviště a směru pro přemísťování štábu s hlediska organizace spojení,
- možnosti radiového spojení a jeho použití,
- použití pohyblivých pojítek.

Náčelník týlu musí ve své zprávě zahrnout údaje:

- o materiálně technickém zabezpečení operace (nejlépe ve formě tabulky - viz str. 25),
- o možné zásobovací základně armády i o obnovení železnice,
- jaké jsou silniční jednotky a jejich možnosti,
- o dopravních prostředcích a o jejich možnostech,
- o možnostech a obložení zdravotnických a veterinářských zařízení,
- o opatřeních k ochraně a obraně armádního týlu.

Informační zpráva náčelníka štábu

Zpráva náčelníka štábu armády je vlastně výsledkem práce celého štábu armády o přípravě rozhodnutí velitele.

Někdy může být tato zpráva rozvinuta do šíře i do hloubky, jindy zase bude vyjádřena stručnými závěry. Dále je načrtnut obsah pro širší informační zprávu, která může obsahovat tyto stati:

- která jsou nejzranitelnější místa v sestavě vlastních vojsk,
- zhodnotit podmínky, za jakých armáda připravuje a provede útok, a plynoucí z toho požadavky na bojové zajištění armády.

c) Zhodnocení terénu:

- všeobecný ráz terénu v celém pásmu armády podle charakteristických částí i směrů, jeho výhody a nevýhody za útoku při použití druhů vojsk,
- zhodnocení terénu s hlediska možného využití nepřítelem na celou hloubku operace,
- vlastnosti terénu vzhledem na zaujetí východiště útoku,
- nejvýhodnější směr pro činnost hlavních sil armády.

K zhodnocení situace bude výhodné předložit zpracované dokumenty (tabulky), jako na příklad: „Hustota a poměr sil vlastních i nepřátelských v jednotlivých údobích operace“, „Kalendářní plán činnosti za přípravy útočné operace armády“.

Příklad pro zpracování tabulky „Hustota a poměr sil“:

Hustota a poměr sil v útočné operaci 1. armády

Operační hustota a poměr sil v celém pásmu 1. armády (38 km).

Nepřítel		Pojmenování	1. armáda		Poměr sil
celkem	na 1 km		na 1 km	celkem	
		pěší (mech.) prapory			
		děla a minomety			
		protitanková děla			
		tanky a samohybná děla			
		letadla			
		ženijní roty			

Někdy postačí zpracovat tuto tabulku jen všeobecně v divisích podle vzoru:

Nepřítel		Pojmenování	1. armáda		Poměr sil
celkem	divise na frontě v km		divise na frontě v km	celkem	
		pěší divise			
		mech. divise			
		tanková (obrněná) divise			
		celkem divisí			

Podle těchto vzorů se zpracují i jiné hustoty a poměry sil na př.:

Taktická hustota při průlomu hlavního pásma obrany nepřítele na úseku od do (10 km) (podobně na vedlejším směru).

Taktická hustota v boji o 2. obranné pásmo nepřítele v úseku od do (12 km).

Operační hustota v boji o řeku N [t. j. v hloubce nepřátelské obrany v celém pásmu 1. armády (42 km)].

3. Návrh na řešení operace

Všeobecný záměr na celou hloubku operace, směr hlavního úderu, zajišťující rozbití nepřátelského úskupení, šířka úseku průlomu na hlavním, po případě pomocném směru.

Plánování operace na jednotlivá údobí, doba trvání, hloubka a obsah každého údobí na celou hloubku útoku.

Síly pro hlavní a pomocný úder a z toho plynoucí útočná sestava armády, bližší i další úkoly armádních sborů, úkoly jednotlivých druhů vojsk.

Součinnost prvků útočné sestavy a druhů vojsk armády.

Úkoly pro bojové zajištění operace.

Jak a dokdy provést přeskupení sil armády.

Materiální zabezpečení útočné operace.

Pohotovost armády k útoku.

4. Rozhodnutí velitele armády

Když velitel armády vyslechl informační zprávy a návrhy štábu, náčelníků druhů vojsk a týlu, má mít zcela ujasněný úkol a být úplně obeznámen se situací. Tím má připraveny podmínky, aby mohl přijmout odůvodněné a správné rozhodnutí.

Velitel armády se při tom rozhoduje důsledně a methodicky, t. j. nejprve vydá své **řešení na mapě** (předběžné rozhodnutí) a potom na základě velitelského průzkumu **konečné rozhodnutí**.

Rozdíl mezi rozhodnutím a řešením na mapě je jen ten, že při velitelském průzkumu může dojít k některým změnám a upřesnění v úkolech jednotek (na př. směr útoku, určení posilových prostředků, rozhraní, bojové zabezpečení a p.).

Při vydání řešení na mapě rozhodne velitel armády v podstatě tytéž otázky, jak jsou uvedeny v návrhu náčelníka štábu na řešení útočné operace. Velitel armády musí však své řešení více rozvinout a podmínky provádění operace pevně stanovit, aby u vykonavatelů nezbývalo nějaké nejasnosti. Vydává je vždy pevnou rozkazovací formou.

Proto se velitel armády nikdy nesmí omezit jen na zjištění, že souhlasí s návrhem náčelníka štábu. On je povinen bezpodmínečně vždy vydat úplné rozhodnutí, i kdyby ve značné míře opakoval názor svého náčelníka štábu.

Velitel armády vydává své řešení i rozhodnutí jen úzce omezenému počtu osob, jako jsou náčelník štábu, náčelníci oddělení, velitelé (náčelníci) druhů vojsk a týlu. Důstojník operačního oddělení vše zapisuje a zakresluje do mapy. Ostatní vykonavatelé dostanou jen podrobnosti, které se jich přímo týkají.

Je důležité, aby o řešení velitele armády byli v potřebné míře informováni i velitelé sborů. Může tak učinit ústně sám velitel armády nebo štáb vydáním dílčích rozkazů.

Po řešení na mapě vydává velitel armády **pokyny** štábu, náčelníkům druhů vojsk a týlu, aby mohli zahájit nejnnutnější neodkladné práce.

Pokud jde o štáb, mohou tyto pokyny obsahovat zejména:

- předběžné zpravodajské úkoly,
- podmínky provedení velitelského průzkumu (cíl průzkumu, hlavní body zastávek, co na nich řešit, s kterými veliteli a kde se chce sejít, místo setkání se sousedy, určení doprovodu a j.),
- jiné směrnice pro zahájení činnosti operačního nebo materiálního rázu.

Velitel armády je za přípravy útočné operace povinen vykonat velitelský průzkum. Úkolem tohoto průzkumu je získat přesné znalosti o terénu pro vydání rozhodnutí. Provádí jej obvykle v doprovodu důstojníků štábu (oper., zprav., spoj.), velitelů druhů vojsk, velitelů sborů (v jejich pásmech) a na křídlech za přítomnosti zástupců sousedních jednotek.

Po ukončení velitelského průzkumu vydává velitel armády své rozhodnutí, které je konečné a slouží jako podklad pro organizaci a plánování útočné operace armády. Pokud jde o místo, může toto rozhodnutí vydat buď na posledním bodě průzkumu, odkud je vidět rozhodující část pásma armády, nebo na svém velitelském stanovišti.

Rozhodnutí velitele armády pro útok může být vydáno na příklad podle tohoto vzoru:

Rozhodnutí velitele armády pro útočnou operaci

1. **Zhodnocení nepřítele** (síly nepřítele před frontou armády, rozložení záloh a závery o jejich možnostech).

2. Zámysl:

- směr hlavního úderu, směr pomocného úderu,
- operační sestava armády pro útok (v kolika sledech bude armáda útočit),
- zasazení rychlé skupiny, 2. sledu, kdy a za jakým účelem.

3. **Plánování operace:** jednotlivá údobí operace, doba trvání, hloubka a obsah (t. j. úkoly) každého údobí zvlášť.

4. **Úkoly sborů prvního sledu** — zprava. Každý sbor se všemi posilovými prostředky, přesné vymezení úseku, na kterém bude nutno prolomit obranu nepřítele, určení směru hlavního úderu, podmínky spolupráce se sousedy. Bližší úkol, další úkol, úkol dne.

Informačně úkol na druhý den.

Dělostřelectvo dočasně přidělené pro dělostřeleckou přípravu a podporu útoku od vyšších jednotek 2. sledu.

Levá hranice sboru:

Odpovědnost za styk (určit velitele sboru).

Velitelská stanoviště a velitelské pozorovatelný veliteli sborů.

5. **Další sbory 1. sledu** — totéž.

6. **Druhý sled armády** (popřípadě všeobecná záloha).

Složení, prostor soustředění, pohotovost k zasazení, čára zasazení, směr postupu, úkol, směr a hloubka úkolu, podmínky spolupráce s armádní rychlou skupinou a 1. sledem armády. Předvídané zesílení druhého sledu posilovými prostředky.

7. **Armádní rychlá skupina.** Složení, vyčkávací prostor, pohotovost k zasazení k boji, čára zasazení v boj, vyhrazení a uvolnění komunikací pro zasazení armádní rychlé skupiny.

Její úkol, směr a hloubka úkolu.

Její zesílení posilovými prostředky při nasazení.

8. Dělostřelectvo.

Složení armádní dělostřelecké skupiny, velitel, prostory palebných postavení.

Dělostřelecká příprava — trvání, úkoly dělostřelectva.

Úkoly dělostřelectva podle údobí útoku, hlavní úsilí, ochrana boků, boj s nepřátelským dělostřelectvem, zabezpečení zasazení armádní rychlé skupiny, 2. sledu armády.

9. Armádní protitanková záloha:

- složení, velitel, umístění,
- směry postupu s úkolem být připravena k odražení hromadných útoků tanků nepřítele na směrech:
- směr 1: postavení čís. 1,
postavení čís. 2,
postavení čís. 3,
- směr 2: postavení čís. 1
atd.

10. Armádní tanková záloha:

- složení, velitel, umístění,
- směr postupu s úkolem být připravena zesílit útok sborů 1. sledu armády, nebo podporovat 2. sled při jeho zasazení do boje,
- úkol boje s tanky protivníka (samostatně nebo v součinnosti s protitankovou zálohou armády),
- část sil určit pro boj s nepřátelskými leteckými výsady.

11. Protiletecká obrana:

složení skupiny, velitel, úkoly při vyražení, kde soustředit hlavní úsilí skupiny, úkoly za útoku.

12. Letectvo:

- jednotky letectva pro podporu armády, určení počtu vzletů,
- úkoly letectva za dělostřelecké a letecké přípravy,
- úkoly letectva za útoku:
 - způsob podpory 1. sledu armády podle údobí,
 - způsob podpory armádní rychlé skupiny a 2. sledu armády,
 - boj s nepřátelským dělostřelectvem a zálohami nepřítele,
 - zajištění útoku stíhacím letectvem hlavních sil, určení sil k zajištění armádní rychlé skupiny.

13. Pohotovost jednotek k útoku

Hodina a den pohotovosti jednotek armády (hodina H se oznámí zvláštním rozkazem).

14. VS armády

VP armády

Zapsal:
důstojník oper. oddělení

Velitel armády:

Datum

Po rozhodnutí vydá velitel armády obvykle i rozkazy (pověštině ústní) podřízeným velitelům sborů. Takto vydané rozkazy se postupně doplňují.

Své operační rozhodnutí musí velitel armády doplnit i po stránce materiální a proto vydává své týlové rozhodnutí.

Týlové rozhodnutí se vydává obvykle po přijetí řešení na mapě, někdy až po velitelském průzkumu, a v podstatě se v něm stanoví:

- doba a místo rozmístění armádní zásobovací základny pro útok,
- na kterých směrech a v jakém rozsahu rozvinout předsunuté odbočky armádních skladů,
- pořadí naléhavosti při soustřeďování materiálu,
- spotřeba materiálu na přípravné údobí, za vedení operace, jaké zásoby mají zůstat ke konci operace,
- zadní hranice bojového týlu,
- průběh armádní automobilní silnice, komunikace pro přísun a odsun,
- dobu pohotovosti týlu armády,
- kdo zabezpečí ochranu a obranu týlu, jakými prostředky.

5. Pokyny velitele armády k doplnění a rozvinutí rozhodnutí.

Rozhodnutí velitele armády je třeba ještě doplnit a rozvinout údaji, které v něm nejsou obsaženy a které jsou k přípravě operace nezbytné. Proto po rozhodnutí vydává

velitel armády ještě pokyny, které podrobně upravují činnost jak štábu, tak i velitelů druhů vojsk a týlu. Přitom stanoví vždy podmínky zpracování plánu operace všech druhů vojsk, týlu a dobu jejich předložení ke schválení.

Pokyny vydává velitel armády sám, někdy prostřednictvím náčelníka štábu. Zejména v nich uvádí

pro náčelníka štábu:

a) Pokud jde o průzkum: za jakými zprávami usměrnit průzkum nepřítele, dokdy dostat určité zprávy, z kterých prostorů získat pak snímky nepřátelské obrany s udáním měřítka, podmínky provádění bojového průzkumu a jeho účel (místa styku, zajatci).

b) Ve věci přeskupení sil: doba a lhůty pro přeskupení a rozvinutí vojsk, podmínky zaujetí východiště útoku.

c) Organizace taktické a operační součinnosti.

d) Podmínky bojového zabezpečení operace (protitanková a protiletcecká obrana, protichemická ochrana, zajištění styku a boků a jiné).

e) Organizace operačního a taktického zastírání (maskování), zejména určení záměrů, jak má být nepřítel uveden v omyl, v našich přípravách především o směru hlavního úderu (ve smyslu směrnic, daných velitelem fronty).

f) Stanovení pořadí jednotek při doplňování lidmi a materiálem.

g) Jak provádět výcvik štábů a vojsk.

h) Ve věci zpracování plánu operace: postup prací a lhůty pro zpracování jednotlivých částí plánu operace, kdo se má těchto prací zúčastnit.

i) Podmínky velení, doba zaujetí VP a VS, přemísťování.

j) Provádění kontroly u podřízených.

Pro velitele dělostřelectva:

- stupeň dělostřelecké hustoty na směru hlavního úderu,
- hlavní úkoly dělostřeleckého útoku vcelku i po údobí operace,
- rozdělení dělostřelectva, dobu a místo podřízení sborům,
- podmínky součinnosti dělostřelectva s pěchotou, tanky i letectvem,
- zabezpečení nasazení armádní rychlé skupiny a 2. sledu armády dělostřelectvem,
- doba a provedení dělostřelecké přípravy,
- podmínky přeskupení dělostřelectva, doba pohotovosti,
- doba a provedení dělostřelecké přípravy,
- podmínky přeskupení dělostřelectva, doba pohotovosti,
- provádění protitankové obrany podle objektů i směrů,
- důležité úkoly protiletadlového dělostřelectva podle údobí,
- spotřeba munice v přípravném údobí i za vedení útoku.

Pro velitele tankového a mechanisovaného vojska:

- hustota tanků přímé podpory, podmínky podřízení za operace,
- prostor soustředění armádní rychlé skupiny, podmínky přesunu do vyčkávacího prostoru, doba jeho zaujetí,
- zesílení armádní rychlé skupiny druhů vojsk při nasazení do průlomu,
- podmínky součinnosti tanků s pěchotou, dělostřelectvem, letectvem,
- organizace tankové zálohy, předvídané úkoly,
- doba pohotovosti tanků,
- spotřeba munice, pohonných hmot a mazadel a motohodin.

Pro představitele letectva, které podporuje armádu:

- hlavní úkoly letectva při provádění přípravy i ze vedení operace,
- podmínky součinnosti letectva s pozemními vojsky za průlomu,
- úkoly letectva ve prospěch armádní rychlé skupiny,

- činnost letectva při boji v operační hloubce,
- doba pohotovosti letectva.

Pro ženijního náčelníka:

- úkoly ženijního vojska podle údobí operace,
- podmínky vybudování východiště útoku, doba, stupeň,
- doba a způsob vytvoření průchodů v zátarasech,
- zesílení sborů ženijními jednotkami, doba podřízení,
- činnost ženijního vojska v útočných skupinách, součinnost s ostatními druhy vojsk,
- úkoly při udržení dobytého terénu, ochrana boků,
- vybudování a udržování cest, zesílení mostů, přepravy,
- doba vybudování VS a VP,
- úkoly při taktickém a operačním zastírání (maskování),
- složení ženijní zálohy a pohyblivého zatarasovacího oddílu a otázky součinnosti v protitankové obraně.

Pro náčelníka chemického oddělení:

- organizace protichemické ochrany, kontrola podřízených,
- uspořádání použití dýmových clon,
- použití plamenometů za útoku, zabezpečení hlavního úderu,
- součinnost stabilních plamenometů s protitankovou obranou.

Pro náčelníka týlu:

- přeskupení materiálních prostředků za vedení operace,
- jaké zásoby a do které doby dovézt do začátku operace a jak je rozmístit,
- kterých dopravních prostředků pro přísun materiálu možno použít od vojsk,
- prostory pro útvary a ústavy týlu, jejich zaujetí,
- odsun raněných osob, odsun koní,
- spotřeba materiálu podle údobí operace,
- podmínky obrany a ochrany týlu.

6. Pokyny náčelníka štábu

Jakmile náčelník štábu vyslechne rozhodnutí a pokyny velitele armády, vydává pokyny pro svůj štáb. V nich stanoví každému oddělení, v jaké době a které práce vykoná, a to:

a) Operačnímu oddělení:

- sestavení plánu přeskupení, rozvinutí a vystřídání vojsk, zaujetí východiště útoku, cesty, prostory soustředění, regulace,
- vypracování bojových rozkazů, doba jejich vydání,
- vypracování plánu útočné operace armády (operační část), způsob a rozsah prací, součinnost s ostatními součástmi štábu, štáby druhů vojsk a týlu,
- organizace součinnosti, styku a ochrany boků,
- organizace velení, zaujetí VS, VP,
- organizace pořádkové služby, obrana štábu a jiné.

b) Zpravodajskému oddělení:

- zásady pro zpracování plánu průzkumu za přípravy i při vedení operace,
- jaké zpravodajské úkoly mají plnit štáby druhů vojsk,
- požadavky na velitelství fronty, pokud jde o fotografické snímky,
- organizace pozorovací služby,
- organizace a úkoly průzkumu bojem.

c) Topografickému oddělení:

- vyhotovení různých plánů, map a schemat, vydání podřízeným,
- příprava geodetické sítě, součinnost s dělostřelectvem,
- zhotovení plastické mapy, alespoň na směr hlavního úderu.

d) Spojovacímu oddělení:

- místo rozmístění štábu armády (1., 2. sled), pozorovatelny,
- osa přemístění za útoku (vyjmenováním předvídaných VS armády v průběhu útoku),
- požadavky na spojení v jednotlivých údobích operace,
- druh spojení ke sborům, k sousedům, s letectvem, s protiletectvou obranou,
- podmínky používání radia,
- doba pohotovosti všeho spojení před vyražením k útoku.

Náčelník štábu je dále povinen projednat řadu otázek souvisejících s přípravou operace. Zejména musí upravit a sladit činnost štábu s veliteli a štáby ostatních druhů vojsk (týlu). Náčelník štábu je hlavním organisátorem součinnosti u velitelství armády.

Při řešení konkrétních úkolů zejména projedná:

- s velitelem dělostřelectva: plán přeskupení sil, plán protiletectvé obrany hlavních sil armády, rozdělení protitankových prostředků, umístění protitankové zálohy,
- s velitelem tankového a mechanisovaného vojska — přeskupení tanků, zaujetí východiště útoku, přesuny armádní rychlé skupiny,
- s představitelem letectva — podmínky činnosti, signály, smluvené znaky a j.,
- s ženijním náčelníkem: stanovení průchodů v minových polích, ženijní síly a prostředky, pracující ve prospěch ostatních vojsk, činnost ženistů v hloubce nepřátelské obrany,
- s náčelníkem týlu: cesty a dobu jejich využití při přísunu a odsunu, regulační službu, ochranu týlových jednotek a zařízení. Náčelník štábu je povinen zasáhnout všude tam, kde pracuje několik součástí velitelství, aby za všech okolností byla splněna vůle velitele.

III. ORGANISACE VELENÍ

1. Orgány a způsob velení

Velitel armády je základní postavou velení, je hlavním organisátorem a plně odpovídá za organizaci velení a činnost vojsk v operaci. Význam a úkoly velitele v poslední válce vzrostly. Část úkolů byla přenesena na náčelníka štábu, na velitele (náčelníky) druhů vojsk a týlu.

Velitel řídí operaci prostřednictvím svého štábu. Náčelník štábu armády je prvním zástupcem velitele a jenom on má právo nařizovat jménem velitele. Je-li u vyšší jednotky zástupce velitele, řídí zpravidla činnost jednotek na směr pomocného úderu, je v zásadě na tom místě, kde nemůže být osobně přítomen velitel, a tam provádí jeho vůli. Zástupce velitele může být místo velitele na pozorovatelně, když se s ním střídá. Provádí kontrolu, má právo udílet rozkazy jen ve věcech, v kterých je pověřen velitelem; stará se zpravidla o věci péchoty.

V Sovětské armádě je zásadně prováděno t. zv. „živé velení“. Je to osobní styk nadřízeného velitele s podřízenými veliteli a vojsky. Dává veliteli možnost přímo tlumočit vojskům svou vůli a vydat rozkazy. Osobní styk je zvláště nutný před zahájením boje a při náhlé změně situace, vyžadující stanovení nových úkolů. Osobní styk někdy nahrazují dnešní pojítka — radio, dálnopis, telefon, při zvýšených opatřeních utajení. Velitel se v boji nesmí odloučit od své velitelské radiové stanice.

Spojení radiem je hlavním druhem velitelského spojení u všech druhů vojsk a ve všech údobích boje. Spojení radiem zajišťuje bezpečnost velení v nejsložitějších situacích

a umožňuje součinnost vojsk v boji. Za organizaci spojení je osobně odpověden náčelník štábu armády, který k výkonu spojení má náčelníka spojení. Ztráta radiového spojení v boji je nepřipustná a ihned se vyšetřuje a trestá polním soudem. Ve zvýšené míře se osvědčilo používání styčných důstojníků.

Velitel řídí boj z velitelské pozorovatelny, která musí být volena tak, aby mohl pozorovat z něho vlastní jednotky a průběh boje na směru hlavního úderu a udržet stálé spojení s podřízenými jednotkami. V praxi při živém velení se stávalo, že velitel armády změnil osobně úkoly i praporům prvního sledu, aniž přitom dodržoval služební postup. Bylo to v rozhodujících okamžicích a získal se tím čas. Příslušní představení byli o tom informováni dodatečně.

2. Rozmístění štábu a jeho přemísťování

V útočné operaci se velitelská stanoviště armády přibližují co nejvíce vojskům, aby velení bylo co nejjednodušší a aby bylo připraveno na očekávaný pohyb vpřed na směru hlavního úderu.

Orgány armádního velení se před útokem rozmisťují: velitelská pozorovatelna (VP) bývá 0,8 až 1,5 km, velitelské stanoviště (VS) — 1. sled 10 až 12 km, 2. sled štábu (velitelství týlu) na vzdálenost 15 až 20 km od čáry dotyku.

U velitele, jehož místo před vyražením útoku je na vybudované pozorovatelně, jsou obvykle náčelníci operačního a zpravodajského oddělení, velitelé (náčelníci) druhů vojsk se svými operačními skupinami, zástupce armádního týlu, spojovací důstojník s pojiťky a potřebné dopravní prostředky. Rozmístění krytů musí umožňovat rychlé a snadné velení.

Zbytek štábu pod velením náčelníka štábu je na velitelském stanovišti, které musí být náležitě chráněno. V druhém sledu štábu je velitelství armádního týlu.

Velitelské stanoviště se obvykle umísťuje v lesích a na svazích odvrácených s dobře vybudovanými kryty. Je účelné připravit nejméně jedno záložní velitelské stanoviště pro každý sled štábu.

Na cestách k frontě i do týlu musí být připraveny kryty i pro příjíždějící dopravní prostředky. Na určených místech jsou strážní, kteří přezkušují dokumenty příbylých osob a řídí regulaci. Místo pro přistání pro spojovací letouny je poblíže a musí být opatřeno různými pojiťky.

Přemísťování velitelského stanoviště se provádí na směru, kde armáda vede svůj hlavní úder, a to velkými skoky po 15 až 20 km. Podle zkušeností za vedení útočného boje dochází k přemísťování asi dvakrát za tři dny.

Velitel armády za útoku se přemísťuje podle vývoje situace, aby mohl řídit boj podle vlastního pozorování.

Zásadně se nesmí velitel armády (VP) a štáb armády (VS) přemísťovat současně. Nové stanoviště musí být vždy ženijně připraveno s vybudováním spojení. Není účelné přemísťovat velitelské orgány v kritické době, jsou-li plně zaměstnány řízením operace a organizací boje.

Přemísťovat orgány velení za boje je možno zásadně po schválení nadřízeným velitelstvím. K zjednodušení prací a urychlení celého řízení je výhodné, aby druhý sled štábu (velitelství týlu) byl přemísťován na místo, kde dosud byl první sled štábu.

3. Velení vojskům v průběhu operace

V průběhu operace se veškeré změny situace vedou v operačním i zpravodajském oddělení tak, že jednotlivým důstojníkům jsou svěřovány určité směry. Je důležité mít ve štábu armády k určité době celkový obraz o všech změnách zpracováním občasných hlášení. Takových hlášení využije štáb ke zpracování informačních zpráv pro velitele armády. Zpráva musí být dostatečně široká, aby zahrnovala nejen situaci armády, ale i sousedů a někdy celé fronty a stává se tak důležitým podkladem pro rozhodování velitele armády.

Štáb armády má za úkol pomáhat veliteli nepřetržitým pozorováním vlastní armády, sledováním sousedů a nepřítelů, tyto údaje soustavně zpracovávat a předkládat veliteli ve

formě krátkých informačních zpráv. Pro tyto práce musí být ve štábu určení důstojníci, kteří nejsou zaměstnáváni jinými povinnostmi.

Rychlé přenášení vůle velitele vojskům se uskutečňuje vydáváním zvláštních, dílčích rozkazů, pokynů a různých smluvených znaků. Tyto písemnosti se doručují pomocí styčných důstojníků. Rozkazy a pokyny se mohou dodat i použitím linkového spojení a signálů, zpravidla radiových. Důležitá nařízení nutno šifrovat a zdvojit ještě jiným způsobem. K dopravě styčných důstojníků třeba plně využít aut, tanků nebo letounů. Třeba mít vždy na paměti, že dokud nedošlo potvrzení o příjmu určitého dokumentu, nelze spoléhat, že došel na místo určení.

Charakteristickým znakem velení v soudobé operaci je centralisace velení, která dochází svého vyjádření zejména při průlomu. Jestliže za přibližování k nepříteli dává velitel armády sborům rozkazy i na delší dobu, za průlomu třeba stanovit úkoly sborům dopředu obvykle na jeden den. V tomto údobí je hlavním úkolem velení armády, aby všemožně pomáhala vojskům, zejména palbou, ženijními prostředky, informacemi a sousedech, o nepříteli a j.

Jakmile je v průběhu útoku dovršován průlom a nastává doba k rozvinutí operace do hloubky nepřitele, musí štáb zabezpečit co nejrychlejší odevzdání rozkazu úderné skupině a druhému sledu armády. Má se tak stát především krátkými, jednoduchými signály, šifrou, radiem nebo linkovým pojičkem, aby nově nasazované jednotky nebyly zdržovány při plnění svých úkolů. Tyto rozkazy se zároveň zasílají v rozvinutější formě jednotkám pomocí styčných důstojníků. Štáby velitelství druhů vojsk armády musí zasazovaným jednotkám zabezpečit včasný příchod posilových prostředků.

Zabezpečení součinnosti za průběhu operace se dosáhne nepřetržitým úsilím všech složek armádní sestavy, aby byl splněn daný úkol. Zkušenosti ukazují, že je velmi prospěšné vytvořit pro tento účel ve štábu armády menší skupinu styčných důstojníků ode všech druhů vojsk na rychlých dopravních prostředcích. Tato skupina, vybavená náležitou autoritou, je připravena k okamžitému zásahu, aby vojskům pomáhala v organizaci a usku-tečnění součinnosti.

Při rozvinutí operace do hloubky nutno hlavní pozornost věnovat činnosti letectva pro podporu tanků a pěchoty. Za průběhu boje musí štáb věnovat stálou péči otázkám bojového zajištění, aby bylo pomoheno veliteli, který je zaměstnán řízením operace v celku. Podle vývoje událostí bude jádro armády postupovat vpřed a nastane ohrožení jednoho nebo obou boků hlavní útočné skupiny. Proto musí štáb sledovat poměry na bocích, získávat zprávy, činit zvláštní opatření k obraně boků, někdy i dočasnou obranu křidelních jednotek.

Současně vzrůstá i možnost tankových protiútoků a protiúderů nepříteli. Včas odhalit nebezpečí hrozící od nepříteli a připravit vhodná opatření, zejména prostředky protitankové obrany, je povinností štábu a druhů vojsk.

Kromě toho třeba soustavně organisovat i hláskou službu, aby protiletectká obrana byla včas na místě.

Při rozvinutí operace do hloubky třeba předvídat včasná opatření k přemístění velitelského stanoviště. Potřebný spojovací materiál se vezme z počtu připravené zálohy materiálu.

Velikou organizační prací musí štáb vyvinout zejména při nasazení armádní rychlé skupiny do průlomu. Nutno vyřešit zejména tyto náležité úkoly:

a) operační, zpravodajské oddělení a štáb velitele dělostřelectva armády musí zjistit nepřátelské odpory i zálohy, které mohou překážet rychlé skupině v postupu a které nutno umlčet,

b) štáb armádní rychlé skupiny ve spolupráci se štábem armády musí organisovat přísnu, centralisovanou regulační službu. Úkolem této služby bude rychle a energicky uvolňovat cesty, určené pro nasazení této skupiny,

c) štáb ženijního vojska musí organisovat rychlou úpravu cest, mostů i přechodů

a zároveň být připraven přisunout ženijní síly i prostředky jak pro odminování, tak i k udržení dobytého území,

d) štáb letectva se stará jak o zabezpečení letecké obrany, tak o stálou podporu armádní rychlé skupiny.

Při nasazení do průlomu musí mít štáb armádní rychlé skupiny spojení jak s pozorovatelnou velitele armády, tak i s veliteli sborů, s nimiž společně pracuje.

K zabezpečení nepřetržitého pozorování činnosti armádní rychlé skupiny bude výhodné, aby operační oddělení štábu armády mělo své styčné důstojníky na tačcích a letounech. Tak bude zaručeno rychlé informování velitele armády a budou dány podmínky pro velení až do splnění konečného úkolu armády.

Závěr

V této práci jsme vyložili řadu otázek souvisejících s velením za útočné operace armády. Důležitost tohoto předmětu vyžaduje, aby sledované otázky byly ještě více rozvíjeny. Válečné zkušenosti ukazují, že velitel armády a jeho štáb musí být výsoce školeni, aby mohli úspěšně zvládnout problémy přípravy a vedení soudobé útočné operace.

Útočná operace musí být s největší pečlivostí promyšlena, organisována, všestranně zabezpečena i neustále vedena. Stane se tak, jestliže velitel a štáb armády pracují v těsné součinnosti a je-li postup a metoda práce přísně organisována.

Velitel a jeho štáb dosáhnou nezbytné úrovně jen tehdy, jestliže vedle svých operačních znalostí ovládnou i všechny způsoby soudobého velení.

